

U Tuzli su u sklopu okruglog stola "Ekonomska i ekološka održivost termoelektrane na uglj" predstavljene dvije nove analize o štetnosti uglja. Centar za ekologiju i energiju iz Tuzle i Centar za životnu sredinu iz Banjaluke su odlučili da građanima približe informacije o posljedicama i skrivenim troškovima korištenja ovog fosilnog goriva za proizvodnju električne energije. Autori analiza su dr.sc. Abdel Đozić i ekonomska analitičarka Svetlana Cenić.

U analizi „Prisustvo teških metala u zemljištu i lokalno proizvedenoj hrani u naseljima na području oko odlagališta šljake Divkovići/Plane - termoelektrane Tuzla“, je jasno pokazano da su zemljište i voda u okolini odlagališta šljake, zagađena jako opasnim teškim metalima. Džemila Agić, Centar za ekologiju i energiju: "Odlagališta šljake termoelektrane Tuzla već decenijama tiho i postepeno ugrožavaju zdravlje i živote stanovnike lokalnih zajednica Divkovići, Plane i Šiški brod. Elektroprivreda BiH je tek nakon usvajanja novog zakona koji se primjenjuje od početka 2015. godine počela da uplaćuje značajnija sredstva Gradu Tuzla i općini Kakanj, kao naknadu za zagađenje koje uzrokuju termoelektrane. Nažalost dio iz ovih sredstava koji završava u ovim lokalnim zajednicama je i dalje nedostatan. Ali koliki god iznos bio, i dalje ostaje pitanje - kako nekome platiti smrt drage osobe ili oboljevanje od kancera?"

"Ulaganje u prošlost, ili kako nam uglj sagoreva imovinu i zdravlje", je analiza šire ekonomske slike korištenja uglja u energetsom sektoru. U analizi je obraćena pažnja na tzv. eksternalizovane troškove koji se uglavnom ne spominju kada se promovišu nove termoelektrane na uglj.

Svetlana Cenić, ekonomistica: „Kada se u javnosti predstavlja stanje energetskega sektora, ta slika je iskrivljena, posebno kad se radi o uglju. Građanima mora biti rečeno gde odlazi njihov novac. Njima se mora jasno objasniti da prividno jeftinu struju iz uglja oni plaćaju kroz troškove liječenja bolesti koje su posljedica zagađenja, uništeno poljoprivredno zemljište, vodu, puteve, subvencionisanu naftu, koncesije kojima se naši resursi prodaju u bescijenje“.

Ovaj skup je održan par dana nakon što je završen klimatski samit u Parizu, na kojem je svijetu poslan jasan signal da se vrijeme fosilnih goriva bliži kraju. Iz Centra za životnu sredinu su upozorili da iako BiH trenutno nema obaveze smanjenja emisija gasova staklene bašte, mi moramo pratiti svjetske trendove, a oni se kreću u pravcu uklanjanja termoelektrana na fosilna goriva, čije će emisije najvjerojatnije biti oporezovane. Igor Kalaba, Centar za životnu sredinu: „Ulaganje u energetskega sektor je iznimno dugoročno. Odluke koje se tiču sljedećih generacija donosimo sada. Nigdje kao u Tuzli i drugim zagađenim gradovima BiH nije lakše sagledati energetskega realnost BiH. Klimatske promjene

predstavljaju jedan od najvećih izazova za čovječanstvo. Htjeli ne htjeli, za njih se moramo pripremiti. To zahtjeva sveobuhvatne energetske strategije, na svim nivoima, koje će biti u skladu sa Pariskim sporazumom i drugim saznanjima koja posjedujemo“.

Energetska efikasnost, obnovljivi izvori energije, decentralizacija proizvodnje električne energije i promjene navika korištenja energije nas mogu, zajedno sa razvojem novih tehnologija, pripremiti za budućnost koja je jako neizvjesna. Sa fosilnim gorivima ta neizvjesnost nestaje, a zamjenjuju je otrovana životna sredina i katastrofalne klimatske promjene.

izvor: czzs.org